

Optimal opfølgingspraksis

Webinar den 5. maj 2020

Center For Videndeling

Afdelingsleder Eva Maria Darre

Socialfaglig konsulent Hanne Petersen

Hvem er vi?

Center For Videndeling:

- privatejet socialfaglig og uvildig konsulentenhed under Trancit
- yder konsulentbistand til kommunernes myndighedsafsnit
- kompetenceløft med fokus på retssikkerhed og ansvarlig økonomi
- socialrådgivere med praksiserfaring fra det specialiserede område

Oplæggets struktur

Hvad vi skal igennem på de næste 1,5 time:

Hvorfor opfølgning?

Udfordringer ved opfølgning praksis

Optimeret opfølgingspraksis (forberedelse og mødeafvikling)

Case

Optimeret opfølgingspraksis fortsat (evaluering af indsats og udgift)

Opsummering af centrale pointer

Afrunding med erfaringsudveksling samt spørgsmål

Hvorfor opfølgning?

Myndighed er forpligtet til at følge op på enkelt sager, for at sikre at hjælpen fortsat opfylder sit formål - SL § 148

og

myndighed har en generel forpligtelse til at sikre, at der forvaltes økonomisk ansvarligt - SL § 1 stk. 3

Det betyder, at myndighed skal sikre, at tilbud om støtte leveres på en økonomisk og faglig hensigtsmæssig måde.

Lovmæssige krav til opfølgning

Serviceovens § 148, stk. 2 - opfølgning skal ske jævnlige.

Det er kommunens kompetence og ansvar at:

- sikre at hjælpen fortsat opfylder sit formål ved at vurdere:
 - er indsatsene/formålet nået?
 - er der behov for justering af hjælpen - mere eller mindre hjælp?
 - er der behov for anden form for hjælp?
- indhente aktuelle oplysninger om borgers funktionsnedsættelse
- opfølgningen skal ske i samarbejde og ud fra borgerens forudsætninger, herunder vurderer behovet for værge

Lovmæssige krav til opfølgning fortsat...

Centrale retsprincipper og lov i forhold til opfølgning:

- Forholde sig til behovet og indsatsen
 - materiel retssikkerhedsindhold skal svare til det bevilgede eks. § 107
 - proportionalitetsprincippet, kompensationsprincippet og RL § 5
- Indhente aktuelle oplysninger
 - undersøgelsesprincippet/officialprincippet og RL § 10
- Samarbejde med borgeren
 - dialogprincippet og RL § 4

Formålsbestemmelsen på voksenområdet

Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er, at:

- sikre at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov
- støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte
- medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau og at yde kompensation, omsorg og pleje

Forvaltning af loven

Hvordan harmonerer de lovmæssige krav til opfølgningen med praksis på området?

Praksis for opfølgning på botilbud

Botilbuddet:

- indkalder, er ordstyrer og referent og er ofte overrepræsenteret
- sætter dagsorden
- tidspres; mødet varer ofte ca. 1,5 time inkl. det individuelle tilsyn
- indhold; svarer sjældent overens med formålet med opfølgningen SL § 148- forholde sig til behovet og indsatsen og sikre aktuelle oplysning og kan indeholde flere agendaer – både udtalte og underliggende

Borgeren:

- deltager ikke altid
- borgerperspektivet præsenteres af pårørende eller udfører og ikke værge

Rådgiver:

- begrænset tid til at forberede sig – status og seneste referat

Rådgiver er på "overarbejde"

Rådgiver skal:

- etablere en tillidsrelation som afsæt for dialog
- foretage en aktualiseret sagsoplysning
- vurdere om der er behov for mere eller mindre hjælp
- tage stilling til om formålet med indsatsen er opnået
- definere og kordinere fremadrettet indsats og mål
- forholde sig til evt. ansøgning eller takstregulering

Uoverensstemmelse mellem formål med opfølgning og praksis

Selv superwoman vil få sved på panden

Begrænsede budgetter og retssikkerhed

Landets kommuner har i de senere år oplevet udfordringer med at overholde budgetterne på det specialiserede socialområde.

Samtidig er der en bevidsthed om, at borgerens retssikkerhed skal indfries; at borgerne får de ydelser, de har krav på efter lovgivningen.

Konsekvenserne kan blive

Foringelse af rådgivers faglige handlerum samt vurderingsgrundlag

Foringelse af borgernes retssikkerhed

Foringelse af mulighed for at forvalte økonomisk ansvarligt

Så hvordan kan opfølgingspraksis optimeres?

Hvad kan gøres for:

- at optimere rådgivers faglige handlerum?
- at understøtte borgerens retssikkerhed?
- at sikre sammenhæng mellem behov, indsats og udgift?

Optimal opfølgingspraksis kræver forberedelse

Orienter dig om formål med foranstaltning:

- genlæs bevillingsskrivelse samt § 141 handleplan
- indhent ny skriftlig statusbeskrivelse og sammenhold med den foregående statusbeskrivelse samt indsatsformål
- er der sket ændringer i borgers støttebehov samt progression, regression eller stagnering i borgers udvikling?

Anmod om relevante registreringer samt ugeskema for indsats med henblik på at få konkretiseret behov og omfang af nødvendig indsats.

Benyt tilbudsportal og afsøg oplysninger om indhold af tilbud samt seneste tilsynsrapport. Disse oplysninger kan have betydning for vurdering af tilbuddets egnethed, justering af indsats og udgift.

Forberedelse af selve mødet

Afsøg om der er særlige forhold, som bør indtænkes for at sikre borgers forudsætninger for at deltage.

Udvælg og inviter relevante mødedeltagere med fokus på sikring af tilstrækkelig sagsoplysning.

Udfærdig en dagsorden og fremsend forud for mødet.

Afklar og planlæg hvordan der i forbindelse med opfølgning kan føres individuelt tilsyn med fokus på sikring af borgers trivsel.

Optimalt opfølgingsmøde

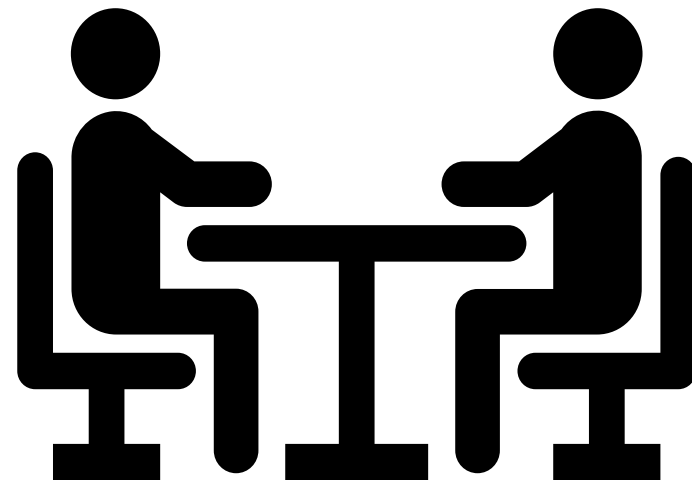
Indtag rollen som mødeleder:

Sæt rammerne: præsentation, rolleafklaring, form (evt. opdelte møder), tidsramme.

Dagsorden: sagsoplysning.

Anvend: VUM-tematikkerne som mødestruktur.

Afslut: oplys om den videre proces, afklar tvivlsspørgsmål og oplys om kontaktoplysninger.

Aktualiseret sagsoplysning

RL § 10-11:

Fokus på at indhente konkrete oplysninger, der kan understøtte efterfølgende vurdering af omfang og grad af støttebehov.

F.eks. "Erik er voldsomt udadreagerende, når han har en dårlig dag?"

Spørg ind til:

Hvilken form for udadreagerende adfærd? Hvad er 'en dårlig dag' for Erik, hvor ofte har han 'dårlige dage'? Hvordan kan Erik støttes til at få færre af disse?

Case

Erik er 28 år og har diagnoserne mental retardering af lettere grad (IQ65) samt ADHD.

Erik har boet på et midlertidigt døgn-dækket opholdssted, på landet, siden 2014. Oprindeligt fik Erik bevilget ophold i forbindelse med sin STU. Erik er glad for bostedet, hvor han har sit eget værelse med bad og deler køkkenfaciliteter med øvrige beboere. Der er fuld kostordning inkluderet, men Erik skal ofte have massiv støtte til at deltage i fællesspisningen, idet han kan blive irriteret på andre beboere, hvis de smasker ved måltiderne o.lign.

Af seneste status fremgår, at Erik fortsat har behov for opfattende hjælp til ADL-opgaver. Bl.a. skal Erik påmindes om rengøring og oprydning før, han går i gang. Erik varetager selv sin tøjvask og egenomsorg men kan glemme barbering og negleklipping. Erik har en stabil døgnrytme og står selv op om morgenen og tager afsted til sit beskæftigelsestilbud. Erik har en kæreste som han besøger og overnatter hos i weekenderne. Personalet kører Erik til aktiviteter udenfor bostedet, herunder indkøb, da Erik ellers kan blive frustreret over de dårlige busforbindelser. Det beskrives generelt, at Erik kan blive voldsom, hvis han bliver frustreret. Han har f.eks. engang smadret sine høretelefoner i vrede.

Erik ønsker sjældent at deltage ved opfølgingsmøder og personalet forklarer, at Erik ikke er så meget for "kommunesnak", mister koncentrationen og har svært ved at rumme møder med flere deltagere.

Opmærksomhedspunkter fra case

Flere oplysninger bør konkretiseres: f.eks. "massiv støtte", "voldsom adfærd", "omfattende hjælp" osv. (RL § 10-11)

Hvordan kan Erik deltage i egen sagsbehandling? (Dialogprincippet)

Uklart hvad omfanget af Eriks konkrete støttebehov er: har Erik brug for døgndækning i botilbudslignende rammer? (RL § 4)

Erik har boet i et midlertidigt botilbud siden 2014. Er det fortsat realistisk, at han bliver klar til at flytte i egen bolig med støtte eller har Erik behov for omfattende og varig kompenserende hjælp, som ikke kræver botilbudslignende rammer? (målgruppeafklaring, rettigheder.)

Herudover: tilbuddets egnethed (beliggenhed sætter begrænsninger for udnyttelse af selvstændigt potentiale), sammenhæng mellem behov, indsats og udgift.

Evaluering af opfølgingsmøde

Officialprincippet:

Vurder om der er indhentet et tilstrækkeligt oplyst grundlag til, at der kan træffes afgørelse om fremadrettet indsats.

Skal der indhentes yderligere oplysninger fra diverse parter i sagen, lægefaglige oplysninger, relevante registreringer? (risikovurderinger, magtanvendelser osv.)

Vurdering af aktuelt støttebehov

Vurder borgers aktuelle funktionsevne samt omfang og grad ud fra de enkelte VUM-tematikker. Brug evt. funktionsevnegraduering eller ved brug af KL's nye funktionsevneguide.

				
0 Ingen eller ubetydelige begrænsninger	1 Lette begrænsninger	2 Moderate begrænsninger	3 Svære begrænsninger	4 Totale begrænsninger
Borgeren er selvstændig og har ikke behov for person-assistance til at udføre aktiviteten.	Borgeren er den aktive part og kan med let person-assistance udføre aktiviteten.	Borgeren er den aktive part og kan under forudsætning af moderat person-assistance udføre aktiviteten.	Borgeren deltager og kan under forudsætning af omfattende person-assistance udføre aktiviteten.	Borgeren er ude af stand til at udføre aktiviteten og har brug for fuldstændig person-assistance for at udføre aktiviteten.
Borgeren klarer selv aktiviteten.	Borgeren er aktiv og har kun behov for lidt hjælp.	Borgeren er aktiv men har behov for moderat hjælp.	Borgeren deltager under forudsætning af omfattende hjælp.	Borgeren kan ikke selv og får hjælp til alt.

Er der sammenhæng mellem behov og indsats?

På baggrund af aktualiseret sagsoplysning vurderes:

- er formål med indsatsen opnået?
- er der behov for mere eller mindre hjælp?
- har indsatsen den tilsigtede effekt?
- skal borger kompenseres på anden vis?

(Proportionalitetsprincippet og kompensationsprincippet)

Ikke sammenhæng mellem behov og indsats

Opfølgning giver anledning til ændring i støtte

Ny afgørelse

Borger retssikkerhed sikres ved:

- partshøring FVL §19 - §21
- skriftlig afgørelse FVL §23
- begrundet afgørelse FVL §22-§24
- oplysning om klagemuligheder FVL §25
- ret til genvurdering ved klage RL § 66

Er der sammenhæng mellem indsats og udgift?

Center For Videndeling erfarer:

- manglende gennemsigthed på leverandørmarkedet, herunder konkrete beskrivelser af ydelser og takster
- betydelig variation i timepriser

Konsekvensen kan være, at der betales for:

- ydelser som borger ikke får
- ydelser som borger ikke har behov for
- ydelser som ikke har effekt

Opfølgning på udgift for indsats

Genlæs betalingsaftale/kontrakt og sammenhold med oplysninger på tilbudsportal. Er der forhold som skal justeres/præciseres på baggrund af opfølgning? (er der sket prisændringer?)

Afsøg takststruktur. Er der forskellige takstniveauer og hvad er indeholdt i taksten? (evt. rammeaftale)

Hvis uklart, anmod om konkret ydelses- og takstbeskrivelse.

Ved behov for at drøfte økonomi. Afhold særskilt leverandørmøde med afsæt i aktualiseret sagsoplysning og borgers konkrete behov.

Vigtigste punkter for oplægget:

Opfølgning kræver grundig forberedelse

Sæt rammerne for en optimeret opfølgingspraksis

Sagsoplysning danner afsæt for sammenhæng mellem behov, indsats og udgift

Tak fordi I lyttede med

Kontakt os pr. mail for tilsending af gratis tjekliste:

Mail: cfv@trancit.dk

Afdelingsleder Eva Maria Darre tlf.: 21 39 55 44

www.centerforvidendeling.dk

[LinkedIn](#)